
Referat Efterårsmøde i Alkoholtemagruppen

Sted: Mødecenter Odense, Buchwaldsgade 48, DK - 5000 Odense, tlf. 6614 1111

Tid: Tirsdag den 10. december kl. 10-15.30

Til stede:

Louise Elisabeth Madsen, Sundhedskonsulent, louise.madsen@svendborg.dk, 24459157, Svendborg Kommune

Bente Hvid, Koordinator, beh@aarhus.dk, 29 20 44 41, Aarhus

Annette Kann, Sundhedskonsulent, annette.kann@suf.kk.dk, 82205004, København

Louise Højsager, Sundhedskoordinator, holo@kolding.dk, 24274972, Kolding Kommune

Merete Brixen, Sundhedskoordinator, mebc@odense.dk, 23248052, Odense Kommune

Anita Hjort Rasmussen, alkoholforebyggende medarbejder, ahr@silkeborg.dk, 20 15 46 74, Silkeborg Kommune

Bo Hansen, SSP konsulent, bo.hansen@middelfart.dk, 21275697, Middelfart

(Peter Holm Vilstrup, Strategisk sundhedskonsulent, pvh@odense.dk, 24 59 76 55, Odense Kommune)

Anna Bendtsen, Sundhedskonsulent, anbe03@frederiksberg.dk, 28985415, Frederiksberg Kommune

Rie Toft, Sundhedskonsulent, rito01@frederiksberg.dk, 28985420, Frederiksberg Kommune(*referent*)

Dagsorden:

1. Velkomst, dagens program
2. Brief intervention og uddannelse af frontpersonale – nyt fra arbejdsgrupperne og orientering om uddannelserne
3. Drøftelse af Sund By Netværkets strategi for det kommende år v/ Peter H. Vilstrup, formand for Sund By Netværket
4. Årsplan for alkoholtemagruppen 2014 – ideer og planer
5. Erfaringer fra misbrugsnetværket i Odense Kommune v/Merete Brixen Christensen
6. Nyt fra undergruppen "Unge og forældre"
7. Evt.

Referat:

Ad 1. Velkomst, dagens program

Anna byder velkommen med beklagelse over at mødet er blevet rykket. Sidst var 30 tilmeldte.

Ad 2. Brief intervention og uddannelse af frontpersonale – nyt fra arbejdsgrupperne og orientering om uddannelserne

Arbejdsgruppe om uddannelse af frontpersonale

Der har været møde i Århus, som var meget velbesøgt, om uddannelse af frontpersonale. Der blev bl.a. diskuteret: Hvad er kort intervention? Hvad er ikke kort intervention?

SST har desuden lavet en guide til brug for undervisere om opsporende samtaler og kort intervention.

Det er lidt uklarerhed i gruppen omkring SST's begreber og kategorier i forhold til samtalerne. Én nævner, at der tilsyneladende stadig bliver brugt flere betegnelser for de mindst to forskellige typer af samtaler. Andre bemærker, at der stadig er brug for en nuancering ude i de enkelte kommuner, for forskellige medarbejdergrupper kan have forskellige typer af samtaler, med forskellig ramme og forskellig grad af myndighedsrolle.

Kurser i uddannelse af frontpersonale

SST har kontaktet alkoholtemagruppen vedrørende et kursus til frontpersonalet. Alkoholtemagruppen foreslog SST i stedet af lave et trainer of trainers-kursus. SST godtog idéen, og spurgte Sund By, om de ville skabe det faglige indhold til kurserne. SB-sekretariatet stod for det praktiske med at booke oplægsholdere, være sekretariat mv. En arbejdsgruppe fra alkoholtemagruppen mødtes og lavede et tre dages program for kurset. For deltagerne på kurset er resultatet, at man har skruet sit eget program sammen for, hvordan man vil opkvalificere frontpersonale i egen kommune

Kurset i Næstved blev aflyst pga. for få tilmeldinger, i Århus har de lige afsluttet tredje kursusgang.

Kurset blev ikke kun til konsulenter som først tænkt, SST ville også gerne inddrage alkoholbehandlingen, derfor blev det et krav, at der skulle deltage en fra alkoholbehandlingen.

Kurset i Århus:

Enkelte fra alkoholtemagruppen har deltaget og finder deltagerkombinationen er problematisk, idet kurset ikke oprindeligt var tiltænkt folk med alkoholbehandlingsfaglig baggrund. Fint med linie til alkoholbehandlingen. Men det gav mudder i vidensniveauet hos de folk, der deltog. Der kom mange diskussioner som vedrørte behandling. Dette imødekom ikke det frontpersonale, der skulle hjem tilrettelægge et kursus. Samtidig var der nogle ting omkring tidlig indsats og den helhedsorienterede tilgang, som ville have været gode refleksioner at inddrage på kurserne, i lyset af, at alkoholbehandlere deltager – for de har jo et fagligt blik på alkoholfafhængighed og har derfor nogen gange mindre blik for de borgere, for hvem alkohol ikke er et afhængighedsproblem men fx et sundhedsproblem eller et livsstilsproblem.

Det var godt at der var repræsentanter fra alkoholtemagruppen til stede, idet de kunne sparre med oplægsholderne undervejs.

På kurset blev der flere gange henvist til kommunale henvisningsgange, men i løbet af kurset blev det tydeligt for SST, at sådanne ikke fandtes, men at de er forskellige i alle kommuner.

CFP's temadag 'Systematisk tidlig opsporing ved frontpersonalet', er afholdt i Århus, finder sted i Kbh den 16/12

Denne temadag gjorde opmærksom på forskellige roller og situationer, og understregede, at man ikke kan give en færdigpakket struktur for den opsporende samtale om alkohol. Alle skal ikke kunne lige meget. Hermed supplerede den det 3 dages kursus fra SST/Sund By godt, umiddelbart uden gentagelser. En nævnte, at det for hende gav god mening at bruge indholdet fra Center for Forebyggelse i Praxis' temadag til at supplere SST/Sund By-kurset.

Materiale til inspiration

KBH har lavet en henvisningsguide til de praktiserende læger.

Århus har lavet et fælles postkort med alkoholbehandlingen.

Markedsføring af den rådgivende samtale om alkohol

I opfordres til at tjekke www.Hope.dk. Er alle tilbud i jeres kommune beskrevet her?

Prøv også at tjekke www.netstof.dk – Er jeres tilbud til unge beskrevet her?

Endelig en opfordring til at tjekke www.sundhed.dk, der for nyligt er blevet opdateret. I den forbindelse er nogle informationer forsvundet, og noget lægerettet kommunikation er blevet borgerrettet. På Sundhed.dk har kommunerne pligt til, at oplysningerne er korrekte.

Ad 3. Drøftelse af Sund By Netværkets strategi for det kommende år v/ Peter H. Vilstrup, formand for Sund By Netværket

Peter Vilstrup fortæller om Sund By netværkets strategi (Peters præsentation kan downloades særskilt) og spørger til ønsker fra alkoholtmagruppen.

Alkoholtmagruppen fortæller om den alkoholpolitiske appel, der er sendt til regering og folketing. Sund By kunne godt have været medunderskrivere. Skal Sund By mon ikke være medlem af Alkohol og Samfund, og skal Alkohol og Samfund mon tilbydes en plads i Alkoholtmagruppen?

Det blev diskuteret, om man skulle lave nogle temadage på tværs af f.eks. tobak og alkohol, og Peter fortalte om ideen om, at en mødedato skulle være fælles for alle temagrupper, så der også kunne være program på tværs af temagrupper.

Ad 4. Årsplan for alkoholtmagruppen 2014 – ideer og planer

Følgende idéer kom på banen:

1. Psykiatri og misbrug. Psykisk sårbare unge. Hvad kan vi gøre? Hvordan skal vi gribe det an? Handler det om uddannelse af frontpersonale? Andet? Kigge i retningen af satspuljeprojektet "alkoholforebyggelse på ungdomsuddannelsesinstitutioner. Få viden om psykiatri.
2. Evt. involvere unge. Medskabelse/involvering af unge i formidlingen af kommunens tilbud/forebyggelse på ungeområdet. Eks. Unge bruger smartphone. Kan man lave noget som de kan bruge(en test eller andet?) evt. i samarbejde med Netstof.dk
3. Følge op på brief intervention. Hvordan går det efter holdene? Hvordan laver eks. Frederiksberg kurser.
4. Handlevejledninger og underretninger. Evt. Steffen Drud Christensen som er ekspert i underretninger
5. Fortsat fokus på implementering af anbefalinger i forebyggelsespakkerne
6. Samarbejde med alkoholbehandlingen. Hvordan? Hvordan kan man påvirke alkoholbehandlingen til at gøre mere på den forebyggende del? Hvordan spiller alkoholbehandling sammen med de forebyggende samtaler? Hvordan kan vi hjælpe hinanden bedst muligt? Hvordan få dem til at se alkohol som en

livsstilsfaktor? I situationer hvor alkoholbehandlere skal foretage de rådgivende samtaler kan man være bekymret for om de i virkeligheden laver behandling.

7. Tidlig indsats overfor unge mennesker – med rød tråd til voksenforebyggelse
8. Samarbejde på tværs og partnerskaber – foreningslivet, arbejdspladser- hvordan kommer man ind på partnerskaber med eks. foreningslivet
9. Børn i alkoholfamilier
10. Pårørende grupper i forebyggelsescentre

Dette blev opsummeret til følgende 3 forslag til møde-temaer for alkoholtemagruppen i 2014

1. Opfølgning: Uddannelse af frontpersonale

- Erfaringer, hvordan går det efter kurserne? Hvad sker der nu på området i kommunerne?
- Evt. oplæg ved Maja Bæksgaard Hansen, SIF, om resultaterne af at tænke screening for alkoholproblemer ind i kommunernes beskæftigelsesindsats
- Evt. en debat om partnerskaber med foreningsliv og arbejdspladser. Hvordan bruger vi / kan vi bruge disse arenaer for at opspore og motivere mennesker med alkoholproblemer? Herunder evt. oplæg ved Solveig Skovmose Vinther om alkohol i den danske idrætsverden
- Kbh. alkoholpolitik

2. Handlevejledninger – jf. anbefalingen i Forebyggelsespakken om alkohol

- Hvordan arbejder vi i kommunerne allerede med handlevejledninger på alkoholområdet?
- Kan vi lave nogle mere generelle overvejelser om handlevejledninger – en form for inspiration eller idébank til kommunernes arbejde med handlevejledninger med Sund By som afsender?
- Der er i anbefalingen særligt fokus den pædagogiske sektor. Her kan handlevejledninger på området måske være en del af kommunens generelle retningslinjer for underretninger. Evt. oplæg ved Steffen Drud Christensen om underretninger.

3. Unge, ungdomsuddannelser og psykisk sårbarhed

- Hvordan arbejdes der i kommunerne med at skabe dialog mellem ungdomsuddannelser og fælles alkoholpolitikker?
- Særlige forebyggelsesindsatser omkring alkohol og misbrug overfor psykisk sårbare unge
- Evt. inddrage psykiatrifonden som oplægsholder

Anna skriver ud med forslagene til resten af alkoholtemagruppen, og beder i første omgang om en interesselikendegivelse for at deltage på møder med hvert af de tre temaer – og siden om, hvem der vil være med til at arrangere de to-tre møder (antal afhængig af interesselikendegivelser).

Forslag til mødedatoer i 2014:

(Den 4. marts,) den 14. maj, den 28. oktober.

Årsplan – formål for 2014

Vi vedtog at formålet fra sidste år stadig gælder. Dog med den ændring, at der skal stå en henvisning til Forebyggelsespakkerne i stedet for til 'nationale retningslinjer'.

"Gruppens formål er at styrke samarbejde og udvikling af det lokale folkesundhedsarbejde på alkoholområdet i landets kommuner og regioner. På gruppens møder er plads til både specialister indenfor området og mennesker, som arbejder med alkoholforebyggelse som en lille del af deres funktion. På møderne får deltagerne viden om ny forskning og nye metoder på området, samt mulighed for at erfaringsudveksle omkring overførslen af forebyggelsespakker, evidensbaserede metoder, etc. til lokal praksis.

Heri indgår bl.a. refleksion og erfaringsudveksling om implementering af alkoholforebyggende tiltag på tværs af kommunernes forvaltningsområder; og om at skabe tilbud og tiltag der når alle – fra de ressourcestærke til de socialt udsatte. I disse år har temagruppen desuden særligt fokus på at arbejde med kompetencer hos frontpersonalet med direkte borgerkontakt."

Ad 5. Erfaringer fra misbrugsnetværket i Odense Kommune v/Merete Brixen Christensen

Merete fortalte om erfaringerne fra Odense Kommune med at forankre alkohol- og rusmiddelforebyggelse på tværs i kommunen i form af et 'misbrugsnetværk'. Meretes præsentation kan downloades særskilt.

Ad 6. Nyt fra undergruppen "Unge og forældre"

Undergruppen var desværre ikke til stede på mødet, så punktet udgik.

Ad 7. Evt.

Sundhedsstyrelsen forventer at udbyde kurser i at gennemføre kort rådgivende samtale (BI i 2014), og at vi forventer at de 112 mio til familieorienteret alkoholbehandling realiseres over 4 år, startende i 2014.